(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ)

ನಾನೀಗ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಗಿಗೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧ ಬೇರೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶವೂ ಕೂಡ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಸಹ ಆ ಮಡಕೇರಿಯಿಂದ ಜನಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಲು ಒಂದು ನೇರವಾದ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನು ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ತೀರ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ರಾಜಕೀಯದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಬೇರೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಮತ್ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡತಕ್ಕದೊಂದೇ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಲೈನುಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿಯೇ ಕೆಲವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ರೈಲ್ವೆ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ, ಮಂಗಳೂರು, ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಸತ್ಯಮಂಗಲ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ರಾಯದುರ್ಗ ಈ ರೈಲ್ವೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೊಡಗಿಗೆ ರೈಲು ಹಾಕುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

> "That this Assembly is of the opinion that the State Government should recommend to the Government of India to put a railway line to Coorg either from Mysore City or Krishnarajanagar."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Resolution No. 29, Sri Ganga Nayak. The Hon'ble Member is absent.

The next resolution stands in the name of Srimathi B. L. Subbamma.

No. 30. Starting a Community Project Centre in Chikmagalur.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ: ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

> ‘‘ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.''

ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಮಲೆನಾಡು ಯಾವುದು ? ಕೇವಲ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಮಲೆನಾಡು. ಆ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ನದಿಗಳೂ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನು ಅಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು, ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವೇನಿದ್ದರೂ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೇನೆ. ಅದೇರೀತಿ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿಗೇನು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು ? ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಅಂಥ ಉಪಕಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮಂಗಳೂರು-ಹಾಸನಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಿತ್ತು. ಈ ಹಾಸನ-ಮಂಗಳೂರು ರೋಡು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾದ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ. ಈ ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಾನು ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಒಳಕ್ಕೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ರಸ್ತೆಯಿನ್ನೂ ದುರಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ನಿಜವಾದ ಅನುಕೂಲಗಳಾವುವೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಡಕೆ ಮಾರಾಟದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗೂ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಗಮನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಗಲಾಟೆಮಾಡದೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮರೆತು ಬಿಡತಕ್ಕಂಥಾ ನೀತಿ ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಥದನ್ನು ತಾವು ಆ ಪ್ಲಾನಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ, ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬಹಳ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದರೂ ನೀರೆಲ್ಲಾ ವೃಥಾ ಹರಿದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 300 ಇಂಚಿನಷ್ಟು ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಳ್ಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 150 ಇಂಚಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗುಂಬೆಯಲ್ಲಿ 300 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ಮಲೆನಾಡನ್ನು ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಏರಿಯಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನುಗಳು ಅಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾದವುಗಳು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಜಾಗರ್‌ಕಣಿವೆ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಯಿದೆ. ಇದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ವರಡಿಹೊಳೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಹೊಳೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಜಮೀನು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ, ಕೊಳೆತು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಜಮಾಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫ್ರೂಟ್ ಪ್ರಿಜರ್‌ವೇಷನ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನ ಸ್ಥಾಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಈಗ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಗದ, ಬುಟ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ತಾವು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಡಾಲರ್ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಮೆಣಸು ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಳ; ಶ್ರೀಗಂಧ ಕೂಡ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜೊಂಡು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಚಾಪೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆ ಮಲೆನಾಡು ಮಾತೃಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ-ಶಿವಮೊಗ್ಗಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ—ಸಂಪಿಗೆ ರೋಡಿನ ಮೂಲಕ ಹೋಗುವಂಥ ರಸ್ತೆ ತೀರಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋವೇಳೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಧವರು ಕೊಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved :

> "That this Assembly is of the opinion that one of the community projects that would be allotted to the Mysore State by the Government of India be started in Chikmagalur District."

*ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನೂ ಸಹ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂದು ತಾವು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಯಾವುವೆಂದರೆ ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ. ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ಈಗ ತಾವು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಲೆನಾಡಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕೂಡ ತಾವು ಒಂದು ಇಂಥ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

5 P.M

ಮಳೆಯ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕೊಟಿಗೆಹಾರದಲ್ಲಿ 320 ಇಂಚುಗಳಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಮಟ್ಟಮಲೆನಾಡಾದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಏಕೋ ಮಲತಾಯಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ; ಆದರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ನಿಜ. ಆ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 7–8 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಅದರಿಂದ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆದು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇಗ ಬೇಗ ದುರಸ್ತಾ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ)

ಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕಾಣಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಚನೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 55 ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಮೂರು ಅಂಥ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವಾಗ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ನೀರಿನ ವಸತಿ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ—ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು............

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಜನರ ಗುಣವನ್ನೂ............

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು ಜೊತೆಗೆ ಜನರ ಗುಣವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನನಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೂಗಾಟ ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದರು. ಬರೀ ಕೂಗಾಟಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಡೆವಲಪ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೊಡುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಭರವಸೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Srimathi B. L. SUBBAMMA.—I seek the permission of the House to withdraw my resolution.

The resolution was, by leave withdrawn.

Mr. SPEAKER.—I would like to know if the Assembly is prepared to sit for a few minutes more.

SOME MEMBERS.—We are tired.

Mr. SPEAKER.—I leave it to the House.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It does not mean that all other Resolutions are not important.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 12 NOON.

The Assembly adjourned at Eight Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Thursday, 9th April 1953.

WD 4516—GPB—500—27-1-54